

Întâlnirea R.E. cu cititorii din BRAȘOV

Această opinie a fost exprimată, fără echivoc, de președintele Comunității Evreilor din Brașov, ing. **TIBERIU ROTH**, în cadrul convorbirii pe care revista noastră a avut-o cu domnia-sa - dialog ce face parte din inițiativa R.E. de a organiza întâlniri cu cititorii și de a asculta opiniile lor. „Este o revistă interesantă, bine scrisă, dar, pe undeva, nu destul de vie. Rareori găsești în paginile ei un schimb de opinii sau confruntări reale de idei. În fond, este și firesc ca, paralel cu o serie de obiective și interese comune, membrii comunităților să aibă opinii diferite, interese diferite și acestea ar trebui reflectate în paginile revistei” - a opinat ing. Roth. De altfel, reprezentanții cititorilor brașoveni (am spus reprezentanți, deoarece în acest oraș revista este citită, existând un număr destul de mare de abonamente) au venit cu observații critice la obiect și cu sugestii dintre care unele repetau cele auzite și la alte întâlniri pe care revista le-a avut cu cititorii. Dorința generală a tuturor participanților la dialog a fost ca activitatea acestei comunități (foarte bogată, așa cum am constatat în timpul șederii la Brașov) să fie reflectată mai mult în paginile „Realității Evreiești”. În acest context, am convenit o formulă de colaborare, brașovenii promițând că ne vor informa despre acțiunile desfășurate. La cele mai importante, va veni un redactor al revistei.

„Vrem o revistă vie, care să facă loc confruntărilor de idei”

Potrivit vice-președintelui comunității, **ȘTEFAN GOTH**, conținutul „Realității Evreiești” este mult mai bun decât cel al fostei „Reviste a Cultului Mozaic”, dar mai sunt aspecte ce pot fi îmbunătățite. Astfel, potrivit opiniei lui, este prea mare prezența conducerii Federației în paginile revistei, în defavoarea liderilor comunităților din provincie. Deoarece mulți dintre membrii comunității au familii în Israel, ar fi bine dacă revista ar publica mai multe articole despre situația din Israel. Acest deziderat a fost exprimat de aproape toți participanții la dialog.

După părerea lui **MAXIM RUDICH**, în paginile revistei ar trebui să existe un echilibru în reflectarea activității comunităților din țară, acordându-se un spațiu ceva mai mare celor din Transilvania. De asemenea, ar fi bine să fie menționate și acțiunile legate de probleme evreiești, inițiate de alte organizații în afara F.C.E.R., domnia-sa amintind, în acest sens, o inițiativă a Institutului Goethe de vizitare a lagărelor din Transilvania.

RUDI KATZ a apreciat felul în care revista oglindește contribuția evreilor la cultura română și a recomandat continuarea acestei linii, ca

și publicarea unor capitole din istoria evreilor, aceasta fiind deosebit de utilă tinerilor. Pentru a cunoaște mai bine experiența comunităților din străinătate, el a propus prezentarea conținutului unor reviste editate de acestea. O solicitare formulată de vorbitor - prezentă, de altfel, și în cadrul dialogurilor cu alți cititori - a fost introducerea unor articole ce tratează și explică probleme ale religiei mozaice, componenta esențială a apartenenței noastre la iudaitate. La această sugestie s-a alăturat și **ȘTEFAN MARTON**, care-și pregătește fiul pentru „Bar Mițva” (primul, după mulți ani, în comunitatea brașoveană), precum și **DORU GOMBOȘ**, responsabil cu problemele generației de mijloc. Domnia-sa a arătat că în revistă apar mesaje despre marile sărbători, dar ar fi bine ca sărbătoarea în sine să fie explicată mai detaliat (așa cum procedeză, la Brașov, președintele Tiberiu Roth). În altă ordine de idei, el a atras atenția și asupra proastei difuzări a revistei O.T.E.R.

Dr. **EDITH ADLER**, președinta Clubului pentru femei, a cerut publicarea în revistă a unui dicționar alfabetic de noțiuni iudaice. Ar fi interesantă reluarea unei rubrici publicate în „Revista Cultului Mozaic”: „Maxime și aforisme” din cultura iudaică și vorbe înțelepte ale marilor personalități evreiești. O observație care a mai fost făcută și de alți cititori a fost limbajul unei prea pretențioși și prețioși, folosit în anumite articole din revistă, pentru care „trebuie să facem apel la dicționarul limbii române”, a afirmat domnia-sa, menționând că, în ultimă instanță, astfel de articole nu se citesc. Această idee a fost susținută și de alți cititori prezenți la discuții. **MIHAIL MAIMON** a susținut ideea publicării articolelor despre Israel și a cerut înființarea unui „colț financiar”, care să cuprindă cele mai importante hotărâri financiare care-i interesează pe specialiștii din comunități și la care, din lipsă de fonduri, nu au acces.

Toți participanții au apreciat inițiativa revistei de a organiza aceste dialoguri cu cititorii și au cerut ca ele să fie continuate.

EVA GALAMBOS

DECLARAȚIA DE LA CORDOBA - instrument în lupta împotriva antisemitismului și intoleranței

Urmare din pag. 1

Din bogata tematică a reuniunii amintim sesiunea de deschidere, cu tema „Lupta împotriva antisemitismului și a altor forme de discriminare - de la recomandări la implementare”.

O sesiune specială a fost organizată pentru România, în cadrul căreia ministrul român de externe, **Mihai Răzvan Ungureanu**, a prezentat pe larg și la obiect situația din România și politica guvernului față de temele majore înscrise pe agenda O.S.C.E. Moderatorul sesiunii a fost dr. **Andrew Baker**. Au participat: **V. Lemeni**, secretar de stat la Ministerul Culturii și Cultelor, **Z.K. Pinter**, subsecretar de stat la Departamentul pentru Relații Interetnice, dr. **Aurel Vainer**, deputatul F.C.E.R. în Parlamentul României, **G. Stan**, de la Centrul de formare privind Holocaustul - Bacău, și reprezentanți ai M.A.E.

În cadrul Conferinței, reprezentanții unor țări au făcut referiri la programele sau planurile lor de acțiune menite să contribuie la prevenirea și combaterea fenomenelor dăunătoare. O intervenție deosebit de apreciată a fost cea a europarlamentarei **Simone Veil**, care, subliniind că „ura față de

evrei provine din ignoranță”, a arătat că „numai cunoașterea poate reduce ura, ceea ce implică o activitate larg dezvoltată împreună cu țările europene... Este necesar să rămânem vigilenți și să nu acceptăm tentativele celor care doresc, din nou, să insuflă ura și să facă să renască miturile și fantezmele purtătoare de intoleranță și fanatism”. Din intervențiile unor reprezentanți ai statelor membre ale U.E. a rezultat, ca o cerință deosebită, faptul că „extinderea U.E. către Est, în 2007, obligă viitoarele state membre la mai multă vizibilitate asupra politicii care trebuie să fie pusă în practică împotriva actelor rasiste și apologiei violenței”.

Conferința a adoptat „Declarația de la Cordoba”, în care sunt cuprinse principii de bază, angajamente și direcții de acțiune pentru combaterea și fermitea a antisemitismului și intoleranței. Ea prevede adoptarea, de către parlamentele naționale, a unei legislații care să asigure cadrul juridic necesar pentru combaterea, prin măsuri adecvate, a tot ceea ce înseamnă rasism, xenofobie, antisemitism și alte forme de intoleranță și discriminare.

ARIEL SHARON rămâne intransigent Nici o concesie pentru palestinieni fără încetarea atacurilor antiisraeliene

Convorbirile dintre premierul Ariel Sharon și președintele Autorității Palestiniene, Mahmud Abbas - prima întâlnire bilaterală la nivel înalt după cea de la Sharm el Sheikh, când s-a declarat o încetare a focului -, s-au încheiat cu un acord de principiu cu privire la desfășurarea dezanajării israeliene din Gaza și cu câteva gesturi de bunăvoință din partea Israelului. Dar Sharon a respins lunga listă de cereri cu care a sosit Abbas, afirmând răspicat că ele nu vor fi satisfăcute decât dacă liderul Autorității Palestiniene își va respecta promisiunea de a pune capăt atacurilor împotriva localităților israeliene și va lua măsuri ferme împotriva grupărilor radicale. Deși acordul de încetare a focului nu a fost denunțat de nici una dintre părți, în ultima perioadă s-au intensificat atacurile cu rachete, ambuscadele, chiar încercările de atentate sinucigașe ale radicalilor palestinieni și, în aceste condiții, Sharon nu este dispus la concesii majore. Părțile au convenit să se coordoneze în procesul de dezanajare din Gaza, astfel ca, după plecarea forțelor militare israeliene, să nu existe un vid de securitate de care să profite Hamas-ul sau alte grupări radicale. (E.G.)

YAHAD - „familiile în familie”

„La început, spune Tora, Dumnezeu a vorbit și lucruri mărețe s-au întâmplat: sistemele solare au început să se miște, munții au răsărit și țărături s-au înșirat de-alungul mărilor. Tora folosește metafora „a vorbi” atunci când descrie cum Dumnezeu a creat universul. În întreaga descriere a Creației, doar într-un singur loc Dumnezeu folosește și altceva decât vorba, și anume atunci când crează omul. Când e vorba de omenire, de crearea omenirii, Dumnezeu a tăcut și a făcut cu totul și cu totul altceva: a suflat. Care e diferența între a vorbi și a sufla?” (Rabin Chaim Levine, Principiile Sufletului)

Sub semnul acestei întrebări a început ediția a III-a a Seminarului pentru tinerele familii „Yahad”, care a avut loc la Timișul de Sus, între 30 iunie și 3 iulie 2005. A început cu această întrebare, atunci când, după cunoașterea numelor celor 60 de participanți și a comunităților din care provin, după gălăgia și alergătura copiilor, părinții au putut să se adune în liniște și să aducă - fiecare din memoria și din sufletul lui - „povestea unui obiect iudaic”. Căci, pe lângă jocurile de „bun venit” și de cunoaștere, Seminarul a debutat cu acest parfum de iudaism, care a străbătut de altfel programul de la un cap la celălalt. Pe lângă teme de psihologie, probleme de înțelegere a copilului, discutarea pericopelor, rugăciunile de *Kabalat Șabat*, *Oneg Șabat* și *Havdala*, concursurile pe teme iudaice au dat Seminarului caracterul său specific: seminar pentru familii care au copii până în 13 ani, în care a fi împreună înseamnă a ne simți bine într-un mediu evreiesc, plin de veselie copiilor, de râsul lor și de bucuria părinților care îi văd fericiți. Pentru a obține această atmosferă, programul a fost conceput când separat - părinți separat, copiii pe grupe de vârstă separate, cu *madrichimii* lor, când împreună, la discuții sau la diferite activități.

Discuția despre „Cele opt tipuri de inteligentă”, despre ceea ce înseamnă lumea complexă a copilului și responsabilitatea părintelui în a cunoaște și a dezvolta aptitudinile copilului, s-a desfășurat împreună cu copiii mai mari (de vârstă școlară) și părinții au fost deosebit de surprinși să-i audă pe copii cu câtă maturitate și înțelegere își judecă propriile experiențe școlare. Rezultatele testului de la sfârșit, menit să dezvăluie tipul sau tipurile predominante de inteligentă ale fiecăruia, au fost așteptate cu mare nerăbdare și au stârnit interesul tuturor. De asemenea, „Decalogul conviețuirii pașnice în familie” - în care trebuia

ca părinții și copiii să întocmească, fiecare separat, un cod de legi concret, menit să aducă și să mențină pacea în familie - a fost deosebit de interesant și a creat un moment de liniște și introspecție părinților când au citit doleanțele copiilor lor. Același moment de liniște și îngândurare s-a stârnit și la discuția dintre părinți, despre stres (condusă de **Mirela Așman** și **Bianca Știubea**), sau la dezbaterile conduse de **Marius Grancea**, despre „mască” și rolurile sociale care ne fac de atâtea ori să ne ascundem față de noi înșine și de cei care ne iubesc. Dar aceste momente de introspecție au alternat cu momente de veselie și lucru împreună cu copiii: *workshop*, în care fiecare familie

și-a confecționat sfeșnice de Șabat sau a colorat și a vopsit un pahar de Kiduș, petrecerea cu jocuri comune pentru toți, cu mic și cu mare, în care vârsta sau înălțimea nu erau luate în considerare; sau *Jewparty*, în care părinții au fost la concurență cu copiii. Și bineînțeles, neuitatul joc „Vânătoarea de comori”, în care părinții au fost alergați - la sensul propriu - de copii prin toate spațiile libere din hotel, căutând comori ascunse de iudaism și bucurie.

Și dacă Seminarul a început cu întrebarea: „Care este diferența între a vorbi și a sufla?”, atunci, desigur, e cazul să dau răspunsul din *Zohar*: vorbirea este un proces care cere puțin energie, dar suflatul trebuie să vină din adânc, din străfundurile tale. Când Dumnezeu a suflat, omul a primit - nici mai mult, nici mai puțin - decât o scântee de Dumnezeu: sufletul (după Rabinul Ch. Levine). Și, într-adevăr, nimic din ceea ce am trăit în acest Seminar nu ar fi complet, dacă nu am pomeni acea „scântee de Dumnezeu” care ne-a însoțit pe noi, organizatorilor, în procesul de concepere a lui, în timpul pregătirilor și a Seminarului însuși: sufletul evreiesc, dornic de a împărtăși, de a împărtăși din bucuria acestei scânteci. Și sper că nu greșesc când spun că această bucurie s-a simțit și la noi, organizatorii - **Sandra Segal**, **Mirela Așman**, **Edi Kupferberg** și **Bianca Știubea** -, dar și la *madrichimii*, fără de care Seminarul acesta nu ar fi putut avea loc. Cred că toți participanții vor fi de acord când voi aminti de veselie și plăcerea cu care **Mihaela Zadoina** se ocupa de copiii mici, de jocurile inventive ale **Alexandrei (Ely) Nemțoiu** și de vestita „echipă” **Silviu Vexler** și **Edy Ustinescu**, care, sub îndrumarea lui **Marius Grancea**, au încercat să reproducă, pentru „cei mari”, ceva din atmosfera celorlalte seminarii ale Centrului Pedagogic din Popa Soare.

Peste oboseala tuturor (căci programele se întindeau până noaptea târziu), peste greutățile de sincronizare a programelor, peste vremea ploioasă (singura de care nu suntem vinovați) plana entuziasmul și bucuria de a comunica, de a ne întâlni sau, foarte simplu... de a fi împreună... de a fi „*beyahad*”... „*Hine ma tov u ma naim, șevet ahim gam yahad*...” („Ce bine și plăcut stau frații împreună”).

BIANCA ȘTUBEA